

Tantárgy neve: Szabadkézi rajz II.	Tantárgy kódja: GEGET 048B Tárgyfelelős intézet: Gép- és Terméktervezési Intézet
Tantárgyfelelős: Hircsu Mariann művésztanár	Előfeltételek: Szabadkézi rajz I. teljesítése.
Javasolt félév: 2. T	Számonkérés módja: aláírás és gyakorlati jegy
Óraszám/hét: 4 óra gyakorlat	Kreditpont: 4

Tantárgy feladata és célja: Az ipari-termék és formatervező hallgatók alkotó munkára történő felkészítés céljainak megfelelően, a rajzi ábrázolás, és a különböző festészeti technikák, eljárások megismertetése. A jelenség, a látvány valóság, és a művészileg átfogalmazott ábrázolások közötti különbségek megismerése. Az alkotó, design-mérnök művészi, alkotó - módszertanának elsajátítása

Tantárgy tematikus leírása:

1. A fény jelentősége.(bevezető előadás) A látás törvényszerűségei. A jelenségek színbeli tulajdonságai.
2. A színek jellemzése. A színgömb. Színkör festése. A színrendszerek tanulmányozása festési gyakorlatok.
3. A színek hatásai, az ellentétek, a szíkontraszt (fekete-fehér) kiegészítő színek kontraszthatásai.
4. A tónuskontraszt (világos-sötét színek) hideg-meleg kontraszt, a szimultán és hőfokkontraszt stb. hatásai.
5. A kompozíció fogalma, egység és dinamika. Természeti formák dinamizmusa és szerkezeti dinamizmus.
6. Bonyolult testek, beállítások dinamizmusai (átfedés, ívelt formák, átlós dinamizmusok).
7. Aránybeli feszültség keltette dinamizmusok, térközi dinamika, az aranymetszés szabálya.
8. A tárgy mint forma. Különböző használati tárgyak vonalrajza (üvegek, poharak , csészék stb.).
9. Nagyméretű használati tárgyak vonalrajza, beállítás után a látszati rendszerben.(székek , asztalok stb.)
- 10.Nagyméretű tárgyak összetett kompozíciója, beállítás után a látszati rendszerben.
- 11.Gépi szerkezetek, kerék, tengely, stb. szerkezetelemző és grafikus rajzai.
12. Az emberi test anatómiája. Kirakati babák rajza. Alapvető anatómiai ismeretek. A csontváz.

13. Emberábrázolás. Az emberi fej, a portré. A szín, a kompozíció, a tárgy mint forma, és az emberábrázolás témakörökben megvalósítandó rajzi és festészeti feladatok a Szabadkézi rajz I. tantárgyra épülnek. Lágú és organikus formák, drapéria és mértani struktúrák együttes ábrázolása. Nagyméretű használati tárgyak, ipari formák és design elemek tanulmányrajza, elemzése. Általános szín-és látáselmélet: elmélet és gyakorlat, színes feladatok festése. Anatómia, emberábrázolás, csontváz, kirakati baba és élő modell alapján.

14. A félév értékelése a portfólió bemutatása alapján .

Számonkérés módja: Rajzi portfólió mappában történő bemutatása. Tartalma: min. 10 db.

A/2 méretű tanulmányrajz, festési gyakorlat bemutatása a félév feladatiból, legalább elégséges szinten. Aktív részvétel a gyakorlati órákon. A tanulmányrajzok tanári korrektúrának megfelelő fejlesztése és igényes befejezése. A táblai tanári rajzi magyarázatok rajzi rögzítése és mappában való elhelyezése. A szorgalmi feladatok és az ütemezett feladatok határidőre történő elkészítése
Értékelése: 1-5-ig terjedő osztályzattal. Csak a teljes portfólió értékelhető. Ezen belül a megítélés szempontjai: a valóság helyes visszatükrözése, a látvány értelmező-elemző rajzának, festésének logikai és esztétikai szintje, az anyag és eszközhasználat minősége. A rajzi-festői és alkotói gondolkodás szintje.

Kötelező irodalom: Király Sándor: Az általános színtan és látáselmélet. Tankönyvkiadó, Budapest. 1970. Barcsay Jenő: Művészeti anatómia. Corvina, Bp. 1970. Barcsay Jenő: Ember és drapéria. Corvina, Bp. 1968. Mühlher, Robert and Johann Fischl eds: Gestalt und Wirklichkeit. Berlin, 1967.

Ajánlott irodalom: A képzőművészet iskolája I-II. Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata, Bp. 1976. Lukács György: Az esztétikum sajátossága I-II. Akadémiai Kiadó, Bp. 1963. Berger Rene: A festészet felfedezése. I-II. Gondolat Kiadó, Budapest, 1984. ISBN 963 281 1925 Rathe, Kurt: Die Ausdruckfunktionen extrem verkürzter Figuren. London, 1938

Miskolc, 2019. szeptember 02.